

NEPRÍPUSTNOSŤ ÚSTAVNEJ SŤAŽNOSTI PROTI KASAČNÉMU ROZHODNUTIU V SPRÁVNOM SÚDNOM KONANÍ

Ak v správnom súdnictve kasačný súd na kasašnú sťažnosť žalovaného orgánu verejnej moci zrušil rozsudok správneho súdu a v tomto kasačnom rozhodnutí vyslovil právny názor, ktorým je správny súd v ďalšom konaní viazaný a v ktorom žalobca identifikuje porušenie svojich základných práv a slobôd, je ústavná sťažnosť žalobcu proti tomuto kasačnému rozhodnutiu podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde neprípustná. Právnym prostriedkom ochrany základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je Správnym súdnym poriadkom priznaná kasačná sťažnosť, ktorú môže žalobca podať proti ďalšiemu rozhodnutiu správneho súdu o jeho žalobe.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 644/2023 zo 7. decembra 2023)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **R. C.**, zastúpeného JUDr. Viktorom Mlynekom, advokátom, Štúrova 43, Nitra, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Svk/17/2021 z 21. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :**I.**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd kasačným rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“) o kasačnej sťažnosti sťažovateľom v správnom súdnom konaní žalovaného okresného úradu a ďalšieho účastníka tohto správneho súdneho konania.

II.

2. Mesto ako stavebný úrad rozhodnutím z 24. októbra 2018 povolilo do 15. októbra 2019 predčasné užívanie stavby. Proti tomu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol okresný úrad 13. júna 2019, pričom dospel k záveru, že sťažovateľ nebol účastníkom kolaudačného konania, a preto stavebný úrad nemal povinnosť vysporiadať sa s jeho námietkami. Sťažovateľ proti týmto rozhodnutiam podal správnu žalobu, na ktorú krajský súd rozsudkom z 19. mája 2021 zrušil obe rozhodnutia a vec vrátil mestu na ďalšie konanie. Krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľ ako dotknutá verejnosť bol účastníkom zisťovacieho konania, a preto mal byť účastníkom všetkých konaní, aj kolaudačného konania,

a to podľa § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“), podľa ktorého dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v povoloňovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene.

3. Okresný úrad a ďalší účastník konania podali proti rozsudku krajského súdu kasačné sťažnosti, v ktorých okrem iného namietli, že sťažovateľ nebol účastníkom kolaudačného konania. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom NSS rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vzhľadom na to, že rozhodujúca otázka už bola posúdená v jeho rozsudku č. k. 3Svk/21/2021, v odôvodnení vychádzal už z tam vysloveného názoru, ktorý vychádza z rozporu § 78 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý v kolaudačnom konaní dotknutej verejnosti nepriznáva postavenie účastníka konania, a § 24 ods. 2 zákona o EIA, podľa ktorého dotknutá verejnosť je účastníkom povoloňovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene. Podľa NSS dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v takom povoloňovacom konaní, v ktorom ide o povolenie realizácie zásahov meniacich stav stavieb alebo krajiny. Takýto charakter má rozhodnutie o umiestnení stavby a stavebné povolenie, ktoré stanovujú podmienky pre realizáciu prác. Výsledkom kolaudačného konania však nie je povolenie na činnosť. Preto dotknutej verejnosti zo zákona o EIA bez ďalšieho nevzniká postavenie účastníka kolaudačného konania. Sťažovateľ tak nebol účastníkom kolaudačného konania a konania o povolení predčasného užívania stavby.

III.

4. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym posúdením svojho účastníctva v kolaudačnom konaní a považuje ho za ústavne neakceptovateľný. Zákon o EIA mu totiž umožnil byť účastníkom všetkých povoloňovacích konaní, aj kolaudačného, pretože jeho výsledkom je povolenie užívania stavby. Predkladá svoj výklad § 24 zákona o EIA, podľa ktorého ak bol účastníkom povoloňovacieho konania stavby, má byť účastníkom aj kolaudačného konania. Sťažovateľ tiež poukazuje na novelu zákona o EIA zákonom č. 69/2023 Z. z., ktorým sa od 1. apríla 2023 v § 3 písm. j) zákona o EIA pripojili slová, podľa ktorých za povolenie sa nepovažuje kolaudačné rozhodnutie, povolenie na užívanie a ani ich zmena. To dokazuje, že pred novelou bolo kolaudačné konanie povoloňovacím konaním. Podľa sťažovateľa mal súd upustiť od doslovného formalistického výkladu zákona a uprednostniť výklad zaručujúci ochranu ústavných práv.

IV.

5. Ústavná sťažnosť je podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) tohto zákona odmietnutá. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozhodnutím bolo zrušené rozhodnutie správneho súdu, pričom v ňom bol formulovaný právny záver, ktorým je správny súd v ďalšom konaní viazaný a ktorého podstatou je to, že sťažovateľ v postavení dotknutej verejnosti nemal postavenie účastníka kolaudačného konania a konania o predčasnom užívaní stavby podľa § 76 až § 84

stavebného zákona. Správny súd je v ďalšom konaní týmto záverom NSS viazaný. Proti správnym súdom v ďalšom konaní prijatému rozhodnutiu o správnej žalobe sťažovateľa však bude sťažovateľ môcť podať kasačnú sťažnosť, o ktorej bude znova rozhodovať NSS, ktorý však svojím právnym názorom, ktorý vyslovil v ústavnou sťažnosťou namietanom rozhodnutí, viazaný nebude. Je možné, že po argumentácii sťažovateľa, ktorú sťažovateľ prezentuje v ústavnej sťažnosti, dospeje k záveru, ktorého sa sťažovateľ domáha ústavnou sťažnosťou. Možnosť podania kasačnej sťažnosti proti ďalšiemu rozhodnutiu správneho súdu je právnym prostriedkom nápravy, ktorý sťažovateľovi priznáva zákon na ochranu jeho práv, ktorých porušenie ústavnou sťažnosťou namieta.